

B. Osobitná časť

Čl. I

k bodu 1 [§ 1 písm. d)]

Navrhuje sa vypustiť nevhodne zavedenú legislatívnu skratku identifikačného čísla organizácie. Označenie tohto jedinečného identifikátora a referenčného údajja sa používa v rovnakom význame v mnohých zákonoch v oblasti verejnej správy a možno ho považovať za základný pojem, pre ktorý sa legislatívna skratka nezavádza.

k bodu 2 [§ 1 písm. f)]

Navrhuje sa doplniť predmet úpravy zákona o RPO vzhľadom na doplnenie mechanizmu ukladania pokút za správne delikty a nápravných opatrení pri nedodržiavaní povinností povinných osôb a orgánov verejnej moci ustanovených zákonom o RPO v súlade s obsahovými požiadavkami na úvodné ustanovenia zákonov.

k bodu 3 [§ 1a]

Navrhuje sa doplniť do štruktúry úvodných ustanovení zákona definície základných pojmov na účely zákona, ktoré sprehľadnia text zákona a napomôžu predchádzať výkladovým problémom pri aplikačnej praxi poskytovania údajov do registra právnických osôb. Rozsah základných pojmov sa na základe výsledkov pripomienkového konania zúžil. Niektoré pojmy sa preberajú z doterajších ustanovení zákona, do ktorých ale ich definície systematicky nepatria.

– písmená a) a b)

vymedzuje sa pojem slovenská právnická osoba a zahraničná osoba z Obchodného zákonníka alebo živnostenského zákona z dôvodu vymedzenia okruhu zapisovaných osôb a spracúvania údajov o nich. Tieto pojmy sú v Obchodnom zákonníku a živnostenskom zákone zavedené len na ich vlastné účely, preto je potrebné zaviesť ich do zákona o RPO osobitne, ale v rovnakej šírke významu. Činnosť zahraničnej osoby v Slovenskej republike môže mať rôzne právne režimy a je predmetom viacerých zákonov upravujúcich rôzne aspekty ich činnosti. Zahraničná osoba nemusí mať ani postavenie podnikateľa. Z dôvodu jednoznačnosti sa špecifikuje obsah pojmu zahraničná osoba podľa kritérií bydliska alebo sídla osoby.

– písmeno c)

Definuje sa organizačná zložka, pretože významnú množinu zapisovaných subjektov tvoria organizačné útvary bez úplnej právnej subjektivity. Definícia napomáha pri aplikácii zákona jednoznačne identifikovať organizačné útvary, na ktorých zápise má štát záujem z hľadiska účelov vymedzených v § 2 ods. 2, čo sú v konečnom dôsledku účely vyplývajúce z osobitných predpisov. Definícia zovšeobecňuje rôzne postavenia a označenia organizačných zložiek podľa osobitných predpisov, ktoré organizačným zložkám priznávajú najmä v oblasti správneho práva významné práva a povinnosti alebo ich v ich právnom konaní rôznym spôsobom obmedzujú. Definícia tak zohľadňuje nielen organizačné zložky obchodných spoločností a podnikov zahraničných osôb ale aj organizačné zložky fyzických osôb v postavení podnikateľa, orgánov

verejnej moci a organizačné zložky zahraničných osôb pôsobiacich na Slovensku v neziskovej sfére; napríklad ide o organizačné jednotky zahraničných nadácií zapisovaných do registra mimovládnych neziskových organizácií podľa § 3 ods. 3 zákona č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo o pobočky zahraničných vysokých škôl pôsobiacich v Slovenskej republike.

V súlade s legislatívnymi zmenami Obchodného zákonníka a reflexiou osobitných zákonov sa z okruhu zapisovaných subjektov vypúšťa odštepny závod.

– písmeno d)

Na základe účelu vedenia registra právnických osôb a v ňom ustanoveného okruhu zapisovaných subjektov a požiadavky ústredných orgánov štátnej správy formulovaných na spoločných rokovaníach so štatistickým úradom, najmä s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, ktoré zodpovedá za rozvoj služieb e-Governmentu, sa v súlade s účelom registra právnických osôb podľa navrhovaného znenia ustanovení § 2 ods. 3 ustanovuje definícia orgánu verejnej moci.

Otázka, prečo sa definícia orgánu verejnej moci stala nutnou, tkvie najmä v zabezpečovaní výkonu verejnej moci elektronicky, zabezpečení právneho styku pri robení právnych úkonov, aj keď významný je aj fakt, že validné údaje ustanoveného rozsahu vedené v registri právnických osôb posilnia právnu istotu verejnosti a jednotlivých orgánov verejnej moci pri úradnej komunikácii. Potrebu vedenia údajov o orgánoch verejnej moci vrátane prehľadu ich úradnej činnosti (agendy) potvrdzuje aj fakt, že napríklad v Českej republike sú tieto dáta spravované Ministerstvom vnútra Českej republiky v osobitnom registri práv a povinností podľa piatej hlavy zákona č. 111/2009 Sb. o základných registrech. Absencia legálnej definície pri absencii jednoznačnej a aktuálnej judikatúry ústavného súdu a zložitosti fungovania štátu kladie neprimerané nároky na štatistický úrad a orgány štátnej správy pri posudzovaní postavenia orgánu verejnej moci vo fáze ich zriadenia a vzniku s potenciálne významnými negatívnymi dôsledkami na dodržiavanie zákona o e-Governmente, hoci v praxi ide len o málo početnú a osobitnú skupinu subjektov zapisovaných do registra právnických osôb.

Register má poskytovať informácie o orgánoch verejnej moci v rozsahu potrebnom na zabezpečenie úradnej činnosti a elektronickej úradnej komunikácie (predovšetkým elektronicke schránky orgánov verejnej moci majú rozdielne funkcionality vzhľadom na špecifiká postavenia orgánov verejnej moci v konaniach, ktoré podľa osobitných predpisov vedú).

Navrhovaná definícia orgánu verejnej moci v zásade spresňuje súčasné vysvetlenia tohto pojmu v metodických usmerneniach ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie publikovaných na jeho webovom sídle (dostupné online na <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/egovernment/manazment-udajov/metodicke-postupy/index.html>):

- „Postup pripojenia OVM Konzument do IS CSRÚ“, podľa ktorého ide o „Orgán moci zákonodarnej, výkonnej alebo súdnej, ktorý rozhoduje o právach a povinnostiach iných osôb a tieto rozhodnutia sú štátnou mocou vynútiteľné, či môže štát do týchto práv a povinností zasahovať.“.

- „Metodika poskytovania služieb“, podľa ktorej ide o „Orgán moci zákonodarnej, výkonnej alebo súdnej, ktorý rozhoduje o právach a povinnostiach iných osôb a tieto rozhodnutia sú štátnou mocou vynútiteľné, či môže štát do týchto práv a povinností zasahovať. OVM [t. j. orgán verejnej moci] je právnická osoba, vykonávajúca svoju činnosť ako povinnosť alebo kompetenciu a je zriadená k trvalému a opakujúcemu sa výkonu činnosti.“.

Definícia má slúžiť spresneniu postupu štatistického úradu a povinných osôb pri zápise subjektu ako orgánu verejnej moci do registra právnických osôb a reflektuje aspekt delenia verejnej moci medzi štát a samosprávu, aspekt ustanovenia právnej formy v príslušnom zákone, aspekt účelu jeho zriadenia vo väzbe na novo navrhovaný pojem „úradná činnosť“ a aspekt výnimočného uplatňovania štátnej moci subjektmi, ktoré nie sú zriadené na výkon úradnej činnosti (notár, exekútor, správca konkurznej podstaty, zdravotná poisťovňa).

Definícia zahŕňa verejné funkcie vykonávané jednou fyzickou osobou (prezident, verejný ochranca práv, notár, riaditeľ školy), ale nie jednotlivé fyzické osoby v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu, prostredníctvom ktorých právnická osoba alebo jej organizačná zložka vykonáva úlohy štátu (policajt, člen stráže ochrany prírody, člen poľovnickej stráže).

Orgánmi verejnej moci na účely zákona sú aj osoby, ktoré nie sú zriadené primárne na účel úradnej činnosti, ale v oblasti verejnej správy alebo súdnictva im osobitný zákon zveruje právomoc, keďže pôsobia pri realizácii konkrétneho verejného záujmu. Identifikácii tejto štvrtej kategórie orgánov verejnej moci má napomôcť aj zohľadnenie rôzneho spôsobu označovania predmetu ich činnosti v legislatívne definovanej oblasti, napríklad termínmi „poslanie, činnosť, ciele, úlohy“.

Za orgány verejnej moci sa nebudú považovať ani subjekty, ktorých činnosť spočíva výlučne v overovaní a potvrdzovaní existencie skutočností, s ktorými zákon spája právne následky (autorizované osoby), v zaručenej konverzii dokumentov (poštový podnik, advokát, Slovenský pozemkový fond), teda v poskytovaní služby, ktorej výstupom je verejná listina, pretože uvedenú činnosť bez konkrétneho podnetu inej osoby nevykonávajú, táto činnosť spočíva len na odbornosti a technickom vybavení, existuje slobodný výber a garantovaná pluralita poskytovateľov takejto služby a chýba aspekt vynútiteľnosti a priameho zásahu do práv a slobôd toho, v koho záujme sa činnosť vykonáva.

Do okruhu orgánov verejnej moci nepatria orgány Európskej únie so sídlom v Slovenskej republike (Európsky orgán práce) ani medzinárodné organizácie so sídlom v Slovenskej republike, pretože nevykonávajú verejnú moc elektronicky podľa zákona o e-Governmente a zákon nepôsobí exteritoriálne.

Orgánom verejnej moci na účely zákona nebude ani subjekt, ktorý nie je zriadený na výkon verejnej moci a ktorému sa z dôvodu zriadenia štátom alebo orgánom samosprávy, z dôvodu vplyvu štátu alebo orgánu samosprávy na zloženie a fungovanie orgánov subjektu a z dôvodu narábania s verejnými prostriedkami ukladajú podľa súčasného právneho stavu výlučne právomoci: 1. sprístupňovať informácie o sebe, 2. zamietat' rozhodnutím sprístupnenie informácií, 3. vybavovať sťažnosti a petície, 4. požadovať od žiadateľa alebo sťažovateľa súčinnosť pri sprístupnení informácie alebo vybavovaní sťažnosti alebo petície, teda uplatňovať

postupy rovnaké ako uplatňujú orgány verejnej moci vrátane výkonu verejnej moci elektronicky. Vyňatie týchto subjektov je kazuistické, na druhej strane má praktický zmysel, pretože kvôli marginálne vykonávanej činnosti by dané subjekty disponovali e-schránkou s neadekvátnymi parametrami a prístupom do neverejných častí registrov, ktorý je neadekvátny účelu ich zriadenia vo vzťahu k ochrane osobných údajov.

V pochybnostiach o existencii postavenia orgánu verejnej moci bude štatistický úrad vyžadovať od ústredného orgánu štátnej správy, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí úradná činnosť zapisovaného subjektu, záväzné stanovisko. Tieto orgány štátnej správy predkladajú návrhy zákonov, ktoré ustanovujú pôsobnosť a právomoc orgánov verejnej moci, čo odôvodňuje navrhované riešenie posudzovania.

– písmeno e)

Na účely zápisu predmetu činnosti orgánu verejnej moci a na účely definície účelu registra právnických osôb sa zavádza pojem „úradná činnosť“. Zabezpečovanie elektronických služieb e-Governmentu sa výslovne ustanovuje ako úradná činnosť vzhľadom na jeho osobitnú dôležitosť (zriadenie, zrušenie, aktivácia a deaktivácia elektronických úradných schránok správcom modulu elektronických schránok ústredného portálu verejnej správy). Tým sa zabezpečuje väzba s ustanoveným účelom registra právnických osôb podľa navrhovaného nového znenia § 2 ods. 3.

– písmeno f)

Vymedzenie povinnej osoby sa zaraďuje bez obsahovej zmeny oproti § 4 ods. 1 súčasného znenia zákona o RPO medzi základné pojmy, kam systematicky patrí.

– písmená g) a h)

Právny stav a iné právne skutočnosti sa preberajú z doterajšieho znenia zákona o RPO, avšak vzhľadom na ich povahu základných pojmov sa systematicky vkladajú do nového paragrafu. Niektoré formulácie sa dopĺňajú alebo nahrádzajú v súlade so zmenou legislatívy a kategóriami údajov aktuálne vedených v obchodnom registri

Z dôvodu potreby zostručniť taxatívny zoznam poskytovaných údajov oproti súčasnému zneniu § 3 zákona o RPO a dosiahnutia súladu s definíciou identifikátora v zákone o e-Governmente sa v § 1a písm. h) treťom bode zavádza legislatívna skratka „identifikačné údaje fyzickej osoby“. Pravidlá poskytovania jednotlivých identifikátorov fyzických osôb a právnických osôb ďalej určujú nové ustanovenia § 3 ods. 9 až 11. Medzi identifikačné údaje fyzickej osoby naďalej patrí a má byť poskytovaný dátum narodenia fyzickej osoby, a to z dôvodu, že údaj napomáha identifikácii fyzických osôb: v prípade duplicit rodnych čísel (fakticky platí len jeho prvá časť), alebo v zdrojovom registri nie je rodné číslo zapísané (niektoré zdrojové registre ho doteraz nevedú a po schválení predloženého návrhu zákona bude tento údaj musieť byť vyžiadaný povinnou osobou od zapisovanej osoby osobitne), alebo v prípade zahraničných fyzických osôb, ak nie je v zdrojovom registri identifikátor zahraničnej fyzickej osoby v súlade s predloženým návrhom zákona (§ 3 ods. 10) alebo zapísaný nie je zapísaný vôbec.

Medzi zapisované údaje sa dopĺňajú dátum vstupu a dátum skončenia dodatočnej likvidácie právnickej osoby. Právne skutočnosti, na ktoré sú dátumy viazané, vymedzuje § 75k

Obchodného zákonníka (vo vzťahu k nepodnikateľským subjektom v spojení s § 20a ods. 4 Občianskeho zákonníka). Oba údaje sú vedené v obchodnom registri a v registri mimovládnych neziskových organizácií, z ktorých budú do registra právnických osôb poskytované. Počas doby dodatočnej likvidácie sa názov (obchodné meno) právnickej osoby bude v registri právnických osôb uvádzať s dodatkom „v dodatočnej likvidácii“. Technicky sa údaj o vstupe a skončení likvidácie bude zapisovať v rámci údajov o likvidácii.

– písmeno i)

Vzhľadom na funkciu registra právnických osôb ako fakticky centrálného registra konečných užívateľov výhod a doplnenie ďalších ustanovení súvisiacich s ňou sa doplnenie záznamu o konečnom užívateľovi výhod medzi základné pojmy javí ako potrebné v záujme systematiky zákona, ako aj štruktúry samotného registra právnických osôb.

Údaje o konečnom užívateľovi výhod zapisované do registra právnických osôb sú v súčasnosti vymedzené samostatným ustanovením § 3a zákona o RPO, čo súvisí s nesystémovým zaradením do právnej úpravy zákona o RPO na základe transpozičnej novely. Ustanovenie § 3a sa navrhuje zrušiť, pretože záznam o konečnom užívateľovi výhod je z dôvodu systematiky a funkcie registra právnických osôb súčasťou údajov zapisovaných do registra právnických osôb, pričom v novom znení § 3 sa ráta s tým, že údaje tvoriace záznam o konečnom užívateľovi výhod sa budú evidovať pre rovnaké kategórie subjektov ako doposiaľ, teda ak je podmienkou vzniku právnickej osoby podľa osobitného predpisu zápis údajov, ktoré tvoria záznam o konečnom užívateľovi výhod.

Návrh štatistického úradu je jednoznačne závislý od možnosti získať údaje o konečných užívateľoch výhod zo zdrojových registrov. Nemožno očakávať rozšírenie poskytovania údajov tvoriacich záznam o konečnom užívateľovi výhod o 1. kategórie fyzických osôb – podnikateľov, 2. niektoré subjekty, ktoré z dôvodu verejnoprospešného účelu svojho zriadenia údajne nepredstavujú riziko prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (občianske združenia, poľovnícke organizácie, súkromné školy) a ani 3. o trusty, fiducie, určité typy Treuhand alebo fideicomiso, ak majú takéto štruktúry štruktúru alebo funkcie podobné správe zvereného majetku z dôvodu, že nejde o právne formy slovenských právnických osôb podľa vnútroštátnych predpisov.

Vymedzenie údajov o konečnom užívateľovi výhod sa ponecháva s odkazom na definíciu konečného užívateľa výhod podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Konečný užívateľ výhod je fyzická osoba, ktorá spĺňa voči osobe zapisovanej do registra právnických osôb podmienky vymedzené v § 6a zákona č. 279/2008 Z. z. v znení zákona č. 241/2019 Z. z. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 297/2008 Z. z. v znení zákona č. 279/2020 Z. z.: „Identifikáciou konečného užívateľa výhod sa na účely tohto zákona rozumie zistenie mena, priezviska, rodného čísla alebo dátumu narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, adresy trvalého pobytu alebo iného pobytu a štátnej príslušnosti.“

Označenie „záznam“ sa preberá s vykonávacieho nariadenia bodu 7.1. prílohy vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2021/369 z 1. marca 2021, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie

a postupy potrebné pre systém prepojenia centrálnych registrov uvedený v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 (Ú. v. EÚ L 71, 2.3.2021), čo korešponduje s povinnosťami Slovenskej republiky voči príslušným orgánom iných členských štátov pri poskytovaní informácií o konečných užívateľoch výhod v rámci Systému prepojenia registrov konečných užívateľov výhod (Beneficial Ownership Registers Interconnection System – „BORIS“).

V súlade s § 7 ods. 3 zákona č. 297/2008 Z. z. v znení zákona č. 279/2020 Z. z. sú údajmi tvoriacimi záznam o konečnom užívateľovi: meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, adresy trvalého pobytu alebo iného pobytu a štátna príslušnosť. Tieto údaje sa poskytujú do registra právnických osôb zo zdrojových registrov vedených povinnými osobami, do ktorých sa subjekty zapisujú pri svojom založení, zriadení alebo vzniku oprávnenia na podnikanie (resp. z iných zákonmi aprobovaných zdrojov, ktoré sú k dispozícii orgánom verejnej moci, ak sa údaje v zdrojových registroch nevedú).

So zavedením základných pojmov súvisí doplnenie viacerých nových odkazov na poznámky pod čiarou, v ktorých sa citujú zákony upravujúce postavenie a identifikačné údaje zapisovaných subjektov, pôsobnosť orgánov verejnej moci a zriadenie zdrojových registrov.

k bodu 4

Zavedenie legislatívnej skratky názvu úradu sa presúva do § 1a písm. f).

k bodu 5 [§ 2 ods. 2]

Taxatívne vymedzenie subjektov, ktoré podliehajú zápisu do registra právnických osôb, sa systematicky zjednodušuje zavedením pojmu „organizačná zložka (jednotka)“ a v dôsledku vypustenia pojmu „odštepny závod“ z Obchodného zákonníka.

Fyzické osoby, ktoré na základe oprávnenia podľa osobitného predpisu vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť, ktorá nie je podnikaním sa navrhuje (teda nielen fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť na základe osobitných zákonov), sa navrhuje uvádzať ako samostatnú kategóriu zapisovaných subjektov. Takýmto fyzickým osobám – znalcom, prekladateľom a tlmočníkom sa prideliť IČO, čo vychádza historicky z predpisov štátnej štatistiky, ktoré pôvodne upravovalo problematiku IČO a umožňovalo tento identifikátor prideliť aj samostatne zárobkovo činným osobám – nepodnikateľom. IČO fyzických osôb, ktoré nie sú podnikateľmi, ale vykonávajú inú samostatne zárobkovú činnosť používa na identifikáciu orgány finančnej správy a Sociálna poisťovňa. Prechodné ustanovenie § 14 zákona č. 272/2015 Z. z. v tejto súvislosti zachoval kontinuitu pridelených IČO.

– k používaniu termínu evidencia v platnom znení § 2 ods. 2 zákona a pojmu zdrojový register podľa návrhu zákona

Register právnických osôb obsahuje až na niekoľko výnimiek len údaje z iných elektronicky vedených registrov, evidencií a zoznamov verejnej správy, ktoré spravujú povinné osoby podľa zákona o RPO. Právne účinky zápisu, zmeny a výmazu údajov v týchto informačných systémoch verejnej správy sú rôzne, nie všetky zápisy údajov v zdrojových registroch majú konštitutívny účinok v zmysle vzniku právnickej osoby (obchodné spoločnosti vo vzťahu

k obchodnému registru) alebo vzniku postavenia orgánu verejnej moci na účely zákona (notár vo vzťahu k zoznamu notárov vedených Notárskou komorou), ale ide aj len o vznik alebo zánik oprávnenia na podnikanie alebo vykonávanie inej činnosti, ktorá následne môže, ale nemusí znamenať vznik alebo zánik oprávnenia podnikat'. Niektoré zdrojové registre majú evidenčný charakter (register škôl a školských zariadení). Údaje poskytované zo zdrojových registrov do registra právnických osôb slúžia ďalej štátu na zabezpečenie vytvorenia a aktivácie (zrušenia a deaktivácie) elektronickej schránky pre elektronicкую úradnú komunikáciu v rámci e-Governmentu a všeobecne na výkon úradnej činnosti orgánov verejnej moci (údaje o štatutároch, právnom stave a iných právnych skutočnostiach pre uzatváranie právnych úkonov a nadobúdania práv a povinností zapisovaných subjektov podľa osobitných predpisov), prípadne informovania ďalších používateľov z radov verejnosti. Rovnako označenie týchto registrov je z funkčného ale aj historického dôvodu rôzne. Najčastejšie ide o registre, evidencie a zoznamy, napríklad podľa § 20i ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 60 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 358/2007 Z. z., § 27 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, § 29 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), § 23a ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 54/2018 Z. z., § 4 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 2 zákona č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe uvedených skutočností a z dôvodu zachovania stručnosti a zrozumiteľnosti zákona o RPO sa pre všetky informačné systémy verejnej správy navrhuje použiť namiesto súčasného termínu „evidencia“ termín „zdrojový register“, čo korešponduje aj s pojmom zdrojového registra podľa zákona o e-Governmente, ktorým môže byť od nadobudnutia účinnosti zákona č. 325/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákona aj register vedený v neelektronickej podobe, čo má význam pre evidencie samostatne hospodáriacich roľníkov vedených obcami.

Údaje o niektorých subjektoch možno získať len zo zákona, verejnej listiny, rozhodnutia vedúceho zriaďovateľa, uznesenia zriaďovateľa alebo z iných dokumentov sprístupnených v rámci (elektronickej) úradnej komunikácie. Príkladmi sú niektoré rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie ústredných orgánov štátnej správy, uznesenie vlády Slovenskej republiky pri kreovaní poradných orgánov vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), pretože údaje o týchto osobách sa do žiadneho registra pri svojom vzniku nezapisujú alebo sa nezapisujú povinne. V takýchto prípadoch je úloha štatistického úradu pri zápise údajov vrátane ich zmien a výmazu aktívnejšia, pretože zákon neustanovuje žiadny zdrojový register, ktorý požadované údaje eviduje.

k bodu 6 [pôvodný § 2 ods. 3]

Navrhuje sa zrušiť výnimku pri povinnosti zapisovať niektoré organizačné zložky subjektov verejnej správy z dôvodu, že ide o nesystémový nástroj, ktorý v praxi nebol využívaný a mohol by spôsobiť, že údaje o organizačných zložkách by neboli dostupné orgánom verejnej moci

v rozpore s účelmi registra právnických osôb.

k bodu 7 [§ 2 ods. 3]

Navrhuje sa špecifikovať účely vedenia údajov v registri právnických osôb, a to z dôvodu odstránenia vágnosti súčasnej úpravy účelu, ktorá nenapomáha aplikácii zákona a nie je postačujúca ani z hľadiska práv dotknutých osôb na ochranu osobných údajov.

Prvý účel je vymedzený prostredníctvom navrhovaného základného pojmu úradnej činnosti.

Osobitne sa ustanovujú dva osobitné účely spojené s ochranou pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, čo vyplýva z rozdielneho postavenia a úloh subjektov, ktorým sa poskytujú údaje. Tieto účely sa viažu k poskytovaniu údajov zo záznamu o konečných užívateľoch výhod vedených v osobitnom module - registri konečných užívateľov výhod.

Z dôvodu zníženia administratívnej záťaže bánk a pobočiek zahraničných bánk (ďalej len „banky“) sa údaje z registra právnických osôb budú poskytovať aj bankám na účel prípravy, uzatvárania a vykonávania bankových obchodov a súvisiace činnosti vymedzené v § 93a ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplní niektorých zákonov - ide o využívanie oprávnení bánk a pobočiek zahraničných bánk bez súhlasu dotknutej osoby identifikovať a preverovať klientov a potenciálnych klientov pri plnení úloh bánk.

Podľa § 89 ods. 2 zákona o bankách sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné pri každom obchode požadovať preukázanie totožnosti klienta. Zároveň podľa § 27 sú banky povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje a zmierňuje riziká. Napríklad predchádzať úverovým podvodom a pod. preverovaním a kontrolou identifikácie klientov a ich zástupcov. Na splnenie okrem iného aj tejto povinnosti (úlohy) je banka alebo pobočka zahraničnej banky oprávnená využívať aj údaje z registrov – napríklad registra fyzických osôb. Obdobne tomu bude aj v prípade registra právnických osôb (§ 23a ods. 2 zákona č. 253/1998 Z. z.).

Bankový sektor možno zaradiť medzi sektory, v rámci ktorých dochádza k najrozsiahljšiemu využívaniu rôznych výstupov z informačných systémov verejnej správy (potvrdení, výpisov, odpisov orgánov verejnej moci) za účelom deklarovania určitých skutočností, ktoré sú nevyhnutné napríklad na uzatvorenie bankového obchodu (napr. predloženie výpisu z obchodného registra). Frekvencia vyžadovania takýchto dokumentov je veľmi výrazná, čo je odôvodnené prísnyimi legislatívnymi požiadavkami na vykonávanie bankových obchodov, napríklad, no nielen v súvislosti s identifikáciou klientov, ktorú banky vykonávajú okrem iného tiež v rámci zákonom uložených povinností v oblasti prevencie pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, prípadne v rámci prevencie pred inými typmi protiprávneho konania (napr. prevencia pred podvodným konaním, korupciou, financovaním terorizmu a pod.), pričom tu ide významne o podporu realizácie verejného záujmu. Frekvencia vyžadovania takýchto dokumentov (napr. výpisov z obchodného registra) je s prihliadnutím na obligatórne legislatívne požiadavky spojené s bankovou činnosťou taká vysoká, že spôsobuje značný diskomfort pre klientov, kladie prekážky v súvislosti s podnikaním, stratu času no v neposlednom rade tiež administratívnu a personálnu záťaž pre príslušné orgány verejnej moci.

Prístup bánk k registru právnických osôb v nevyhnutnom rozsahu a na účely výlučne stanovené zákonom nevyvolá na strane bánk zvýšenie rizika vo vzťahu k spracúvaniu príslušných údajov, pretože banky už v súčasnosti pracujú s rovnakými súbormi dát a informáciami vysokej citlivosti, a to získanými nielen priamo od klientov, ale aj z externých zdrojov. Preto už v súčasnosti majú banky prijaté mimoriadne prísne opatrenia na eliminovanie rizík spojených so zneužitím údajov, ich stratou či neoprávneným sprístupnením. Samozrejmosťou sú tiež prísne požiadavky v rámci fungovania auditu či vnútornej kontroly.

Navrhované riešenie prispeje k digitalizácii služieb verejnej správy a tiež k ochrane životného prostredia (zelená ekonomika).

Posledným účelom registra právnických osôb je zverejňovanie údajov o zapisovaných osobách okrem identifikátorov fyzických osôb – zverejňovanie údajov má napomáhať realizácii práva na informácie a práva jednotlivcov na prístup k zdrojom, službám, tovarom a zamestnaniu. Údaje majú informatívnu hodnotu, ale vzhľadom na priebežne zabezpečovanú aktualizáciu údajov sú na realizáciu uvedených práv postačujúce.

k bodu 8 [nadpis nad § 3]

Vypúšťa sa terminologicky nepresné a nadbytočné označenie časti zákona.

k bodu 9 [§ 3]

Ustanovenie § 3 sa obsahovo precizuje a formálne sprehl'adňuje vzhľadom na zavedenie základných pojmov a hlbšiu reflexiu osobitných zákonov upravujúcich údaje poskytované do registra právnických osôb (napríklad sídlo, adresu miesta činnosti, adresu zriadenej prevádzky) alebo upravujúcich postavenie orgánov verejnej moci, ktoré nie sú výslovne definované ako právnické osoby resp. ako organizačné zložky právnických osôb (ide najmä o najvyššie štátne orgány vymedzené ústavou alebo ústavnými zákonmi). Vzhľadom na veľký počet zmien je vhodnejšie vykonať tieto úpravy nahradením celého znenia paragrafu.

Bližšie k novým vecným úpravám:

- odsek 1 písm. a)

Z Obchodného zákonníka vyplýva, že „obchodné meno“ právnických osôb – podnikateľov je názvom právnickej osoby. Navrhuje sa preto z hľadiska všeobecnosti zákona nepoužívať osobitný termín „obchodné meno“.

– odsek 1 písm. g)

Na základe požiadaviek iných orgánov verejnej moci sa medzi vedené údaje dopĺňajú údaje o označení funkcie člena štatutárneho orgánu a dni jej začatia a skončenia.

- odsek 1 písm. j)

Navrhuje sa špecifikovať, že údaj o právnej forme sa preberá zo základného číselníka, ktorý je dostupný v Metainformačnom systéme verejnej správy spravovanom ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie podľa 8 ods. 1 písm. r) zákona č. 95/2019 Z. z.

o informačných technológiách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Spresnenie sa navrhuje z dôvodu jednoznačnosti pri aplikácii ustanovenia vzhľadom na pluralitu foriem osobitných typov subjektov podľa osobitných predpisov v oblasti verejnej správy. Publikovaný základný číselník právnych foriem má tiež zavedené všeobecné označenie pre špecifické právnické osoby, ktorých samostatné postavenie v informačných systémoch verejnej správy je pre úradnú činnosť nepodstatné, hoci každá môže predstavovať osobitnú právnu formu.

– odsek 1 písm. q)

Pojem sa špecifikuje z dôvodu zamedzenia účelových výkladov, ktorá klasifikácia sa obligatórne používa pri zápise údajov o hlavnej ekonomickej činnosti a zavádza sa odkaz na príslušný predpis. Ide o národnú štatistickú klasifikáciu ekonomických činností vydanú vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 306/2017 Z. z. v súlade s druhou revíziou štatistickej klasifikácie ekonomických činností vydanou nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006) v platnom znení.

– odsek 1 písm. r)

Navrhuje sa definovať štatistický kód inštitucionálneho sektora, ktorý je nástrojom medzinárodnej porovnateľnosti dát na účtovné a štatistické účely, s odkazom na osobitný predpis, ktorý upravuje metodiku zaradovania subjektov na úrovni Európskej únie – ide o nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v spoločenstve (Ú. v. ES L 310, 30.11.1996) v platnom znení, a to z dôvodu spresnenia doterajšieho znenia a vo väzbe na povinnosť štatistického úradu podľa § 5 ods. 7 zákona o RPO zapisovať tento údaj do registra právnických osôb z vlastnej činnosti.

– ods. 1 písm. t), ods. 3 písm. p) a ods. 5 písm. g)

Záznam o konečnom užívateľovi výhod právnickej osoby, ktorý sa pôvodne zapisoval podľa doterajšieho znenia § 3a sa bude viesť podľa § 3 ods. 1 písm. t). Zoznam vedených údajov sa tak v zákone o RPO stane prehľadnejším.

– odsek 1 písm. u)

Navrhuje sa definovať znak EUID na účely jeho pridelovania zapisovaným osobám v RPO a poskytovania podľa § 7a.

– odsek 1 písm. v) a odsek 2 písm. p)

Kód identifikátora právneho subjektu (LEI, Legal Entity Identifier) je jedinečný 20-miestny alfanumerický medzinárodný identifikátor právnickej osoby vydaný v súlade s medzinárodnou normou ISO 17442. Kód LEI zaručuje identifikáciu subjektov v celosvetovom meradle, vysokú kvalitu referenčných údajov a integritu systémov, napríklad podľa § 107 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je LEI súčasťou údajov emitenta, ktoré Centrálny

depozitár cenných papierov vedie v registri emitenta zaknihovaných cenných papierov. O pridelenie kódu LEI môže požiadať ktorákoľvek právnická osoba. Povinnosť používať kód LEI podľa právnych predpisov Európskej únie má aj fyzická osoba, pokiaľ vykonáva podnikateľskú činnosť. Každý subjekt, ktorý je právne alebo finančne zodpovedný za transakcie s finančnými nástrojmi, teda je spôsobilý byť účastníkom právnych vzťahov, sa považuje za právnickú osobu na účely pridelenia a použitia kódu LEI podľa právnych predpisov Európskej únie, napríklad podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2019/363 z 13. decembra 2018, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy, pokiaľ ide o formát a frekvenciu oznamovania údajov o transakciách financovania prostredníctvom cenných papierov (SFT) archívom obchodných údajov v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365, a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1247/2012, pokiaľ ide o používanie kódov na ohlasovanie pri ohlasovaní zmlúv o derivátoch (Ú. v. EÚ L 81, 22.3.2019).

- odsek 2 písm. a)

Zmena súčasnej dikcie ustanovenia reflektuje aj označenia názvov v osobitných zákonoch, pod akým sú povinné vykonávať svoju činnosť.

- odsek 2 písm. b)

Zmena ustanovenia reaguje na prípady, kedy sa v osobitných zákonoch nepoužíva termín sídlo na označenie miesta, na ktorom sa vykonáva činnosť, ktorá odôvodňuje zápis, a tiež na prípady kedy výkon činnosti nie je podľa osobitného predpisu spojený s povinnosťou vykonávať ho na určitom mieste alebo zapisovať konkrétne miesto výkonu činnosti – napríklad u znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ak ide o fyzické osoby. Údaj sa nebude požadovať u fyzických osôb v prípade, že osobitný zákon nestanovuje viesť tejto údaj v zdrojovom registri, čiže takýto údaj nespadá pod režim vyžiadania podľa § 5 ods. 3.

Kým Obchodný zákonník ustanovuje ako sídlo adresu, Občiansky zákonník používa tento termín bez definície, napríklad zákon o notároch a notárskej činnosti používa termín sídlo notára bez uvedenia, či ide o adresu kancelárie notára. Tento údaj je ale prístupný zo zoznamu notárov, ktorý vedie podľa zákona Notárska komora.

– odsek 2 písm. c)

Adresa prevádzkarne, ak je zriadená, sa považuje za samostatný údaj, čo reflektuje skutočnosť, že ide o priestor, ktorý nemusí byť totožný s organizačnou štruktúrou podniku, a teda nejde o organizačnú zložku. Prevádzkareň je definovaná v Obchodnom zákonníku, ale údaj o nej je poskytovaný podľa živnostenského zákona do živnostenského registra, a to v prípade fyzických osôb aj právnických osôb, ktoré majú živnostenské oprávnenie. Z toho možno zároveň vyvodit', že má byť uvádzaný aj pri podnikoch zahraničných osôb, ktorým zákon garantuje na Slovensku podnikanie za rovnakých podmienok. Údaj sa nebude požadovať u fyzických osôb v prípade, že osobitný zákon nestanovuje viesť tejto údaj v zdrojovom registri, čiže takýto údaj nespadá pod režim vyžiadania podľa § 5 ods. 3.

– odsek 2 písm. f)

Navrhuje sa špecifikovať, že údaj o právnej forme sa preberá zo základného číselníka, ktorý je dostupný v Metainformačnom systéme verejnej správy spravovanom ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie podľa 8 ods. 1 písm. r) zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Spresnenie sa navrhuje z dôvodu jednoznačnosti pri aplikácii ustanovenia vzhľadom na pluralitu foriem osobitných typov subjektov podľa osobitných predpisov v oblasti verejnej správy. Štatistický úrad nebude požadovať poskytovanie údajov o prevádzkarňach, ktoré sa do zdrojových registrov nezapisujú.

– odseky 3 až 5

Preberá sa doterajšia úprava okruhu údajov o podnikoch zahraničných osôb, organizačných zložkách a organizačných zložkách zahraničných osôb, pričom sa odseky prispôbujú zoznamu v návrhu § 2 ods. 2.

Medzi údaje zapisované o organizačných zložkách bude patriť aj údaj o organizačnej zložke, ak na základe osobitného predpisu organizačná zložka koná vo vlastnom mene. Poskytovanie týchto údajov je potrebné z dôvodu, že organizačné zložky občianskych združení, odborových organizácií a združení zamestnávateľov sa v závislosti od stanov konkrétneho materského subjektu môžu stať samostatnými daňovými subjektmi podľa daňového poriadku.

– odseky 6 a 7

Navrhované ustanovenia majú upravovať zoznam osobitných údajov vedených o orgánoch verejnej moci, pričom sa reflektuje súčasný, pomerne zložitý právny stav tvorený množinou entít s rozdielnym právnym postavením, charakterom úradnej činnosti a spôsobom kreovania. Na dosiahnutie účelov definovaných v navrhovanom znení § 2 ods. 3 písm. a) a b) zákona o RPO je vhodné doplniť niektoré absentujúce údaje alebo terminologicky spresniť už v súčasnosti zapisované údaje.

Napríklad poskytovanými údajmi podľa navrhovaného písm. e) majú byť 1. aktuálne účinné právne predpisy, ktoré ustanovujú úradné činnosti orgánu verejnej moci, s výnimkou tých úradných činností, ktoré zapisovaný orgán verejnej moci vecne nezastrešuje (takými činnosťami sú úradné činnosti spoločné viacerým orgánom verejnej moci – pri ochrane osobných údajov, súvisiace s uplatňovaním štátnozamestnaneckých vzťahov, správe pohľadávok, civilnej ochrane, správe majetku štátu) a tiež 2. aktuálne účinné právne predpisy, ktorými sa zriaďujú orgány štátnej správy.

Správna aplikácia tohto ustanovenia znamená, že sa poskytujú údaje o predpisoch zakladajúcich postavenie orgánu verejnej moci, a aj o predpisoch upravujúcich kompetencie, a to vzhľadom na prípady, že postavenie a pravidlá o vytváraní štatutárneho orgánu konkrétneho orgánu verejnej moci môže byť definované v jednom zákone, a pôsobnosť môže byť uvedená vo viacerých zákonoch.

Konkrétne budú o Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zapísané ako údaje tieto právne predpisy (bez citácie jednotlivých ustanovení): zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 138/2019 Z.

z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 391/2020 Z. z. o teste proporcionality v oblasti regulácie povolání, zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 228/2019 Z. z. o príspevku za zásluhy v oblasti športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ak je organizačná zložka zapísaného subjektu zároveň orgánom verejnej moci, to znamená, ak je aj súčasťou iného orgánu verejnej moci, vzťahujú sa ňu pravidlá poskytovania údajov o nej do registra právnických osôb rovnako, ako by mali samostatné právne postavenie napríklad právnickej osoby, ktorá je orgánom verejnej moci a je rozpočtovou organizáciou štátu. Podmienkou uplatnenia takéhoto postupu pri poskytovaní údajov, aby orgán verejnej moci bol ustanovený priamo zákonom – ako orgán verejnej moci sa budú zapisovať správne orgány na jednotlivých stupňoch správneho konania, ak sú ustanovené priamo v zákone napríklad okresný úrad podľa § 2 ods. 1 a príloh č. 1 a 2 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, odbor okresného úradu podľa § 2 ods. 3 zákona č. 180/2013 Z. z. alebo obligatórne zriadený „osobitný organizačný útvar“ okresného úradu v sídle kraja podľa § 4 ods. 4 zákona č. 180/2013 Z. z.

Podľa navrhovaného znenia osobitného odseku 7 sa majú zapisovať orgány verejnej moci, ktoré nemajú ustanovenú právnu subjektivitu ako právnická osoba: prezident, národná rada Slovenskej republiky, vláda Slovenskej republiky, verejný ochranca práv, Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, dekan, rektor, riaditeľ materských škôl, základných škôl a stredných škôl, splnomocnenec vlády Slovenskej republiky, ochranca práv detí a ochranca práv zdravotne postihnutých z dôvodu, že v rámci medzirezortnej diskusie sa poukázalo na potrebu zápisu aj týchto orgánov napriek tomu, že pôsobia v rámci alebo na čele už zapísaných subjektov.

Zároveň sa v tomto odseku navrhuje, aby sa v rámci zapisovaných údajov o nich uvádzal aj orgán, zriadený na podporu ich činnosti, napríklad

1. pre Radu pre rozpočtovú zodpovednosť je to kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť;
2. právnická osoba alebo jej organizačná zložka, v ktorej orgán pôsobí alebo ktorý riadi:

riaditeľ školy ako orgán štátnej správy podľa § 5 zákona č. 596/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov pôsobí v škole, ktorá v prípade základnej školy nemusí byť právnickou osobou ale organizačnou zložkou svojho zriaďovateľa;

3. pre splnomocnenca vlády Slovenskej republiky, ktorému vláda ako orgán verejnej moci zverila plnenie časti svojich úloh v súlade s príslušným uznesením a § 2 zákona č. 575/2001 Z. z., to je kancelária splnomocnenca vlády ako organizačný útvar príslušného ústredného orgánu štátnej správy, ktorý riadi, alebo je to príslušný ústredný orgán štátnej správy, v ktorom splnomocnenec pôsobí resp. vykonáva štátnu službu.

– odsek 8

Doplnenie ustanovenia odseku 8 reaguje na odlišné vymedzenie údajov o sídle. V registroch ako informačných systémoch je pojem „sídlo“ pozostáva z viacerých údajov, preto je z hľadiska zabezpečenia migrácie totožných údajov medzi zdrojovým registrom a registrom právnických osôb potrebné jeho jednoznačné vymedzenie. Kým Obchodný zákonník ustanovuje za sídlo adresu, Občiansky zákonník používa tento termín bez definície, zákon č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov uvádza medzi zapisovanými údajmi adresu sídla a zákony, ktorými sa zriaďujú orgány verejnej moci alebo ich rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie, ustanovujú za sídlo týchto subjektov verejného práva len konkrétne mesto, pričom neexistuje zdrojový register, v ktorom by bola zapísaná adresa a pri zápise do registra právnických osôb vychádza štatistický úrad zo zriaďovacej listiny.

– odseky 9 a 10

Úprava identifikačných údajov poskytovaných o fyzickej osobe do registra právnických osôb umožňuje zápis identifikátora v súlade s jeho definíciou pre potreby e-Governmentu, pričom však určuje preferenciu údajov z dôvodu možnosti ich overenia resp. stotožnenia so zapísanými údajmi v príslušných referenčných registroch.

Nemožnosť stotožňovať identifikátory vydané orgánmi cudzích štátov z dôvodu neexistencie prístupu do referenčných evidencií cudzích štátov na jednej strane obmedzuje ich využiteľnosť na jednoznačnú identifikáciu fyzických osôb, na druhej strane nie je možné vylúčiť, že v konkrétnych prípadoch budú pre orgány verejnej moci aj tieto údaje prínosné. Štatistický úrad nezodpovedá za naplnenie atribútu jednoznačnej identifikácie fyzickej osoby na základe identifikátorov cudzích štátov, ale len za zhodu poskytnutého údajov s údajom v zdrojovom registri.

Legislatívne riešenie zohľadňuje zložitejšiu identifikáciu cudzincov, ktorá na účely registra právnických osôb musí byť jednoznačná, preto sa navrhuje preferovať identifikátor cudzinca, ktorý je možné v referenčných registroch stotožniť.

Pre potreby zápisu zahraničných osôb sa teda navrhuje v § 3 ods. 9 upraviť výslovnou prioritou zápisu rodného čísla fyzickej osoby ako identifikátora prideleného orgánmi Slovenskej republiky. V prípade, že bude zapísaný identifikátor podľa práva cudzieho štátu, ktorého je zapisovaná fyzická osoba občanom, tento bude musieť byť doplnený o pomenovanie

identifikátora a kódu cudzieho štátu, z ktorého údaj pochádza, a to v snahe znížiť riziko poskytovania nesprávnych alebo neexistujúcich identifikátorov, ak je v súčasnosti na základe legálnej definície identifikátora fyzickej osoby podľa zákona o e-Governmente akceptované riziko, že osoba nie je podľa tohto identifikátora jednoznačne identifikovateľná orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike pre absenciu nadnárodného prepojenia informačných systémov. Nič nebráni tomu, aby sa do RPO o osobe bez rodného čísla namiesto identifikátora podľa práva cudzieho štátu poskytol v budúcnosti aj iný identifikátor vydaným orgánom Slovenskej republiky.

– k odseku 11

Ustanovuje sa podmienka vedenia iného identifikátora zahraničnej osoby resp. organizačnej zložky ako je IČO v RPO rovnako a z vecne rovnakého dôvodu, ako v prípade identifikátora zahraničných fyzických osôb.

– k odseku 12

Informačný systém RPO vedie aj historické údaje o zapisovaných osobách a organizačných zložkách, a to nielen z dôvodu technického riešenia spracúvania údajov, ale tieto údaje majú pre úradnú činnosť orgánov verejnej moci informačnú hodnotu. Explicitné vyjadrenie tejto skutočnosti v zákone doteraz absentovalo. Z dôvodu ochrany dotknutých osôb pri spracúvaní ich osobných údajov ako aj ochrany práv právnických osôb sa takéto vedenie údajov, ktoré v čase poskytnutia boli správne, teda zodpovedali aktuálnej skutočnosti, obmedzí na prípady, kedy je to nevyhnutné.

– k odseku 13

Informačný systém RPO umožňuje už v súčasnosti viesť údaj o identifikátore adresy zapisovaných subjektov, členov ich riadiacich, kontrolných a dozorných orgánov ako aj členov, spoločníkov a pod. V súčasnosti RPO obsahuje tieto údaje len ak sú vedené v generických registroch podľa § 8. Na základe záverov rozporového konania s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja informatizácie Slovenskej republiky budú povinné osoby povinné tento údaj zasielať do registra právnických osôb, čím naplnia požiadavku § 52 ods. 1 zákona o e-Governmente. Prípadné výdavky ich rozpočtových kapitol na úpravu vlastných zdrojových registrov bude možné financovať aj z prostriedkov Európskej únie prostredníctvom na to určenej dopytovej výzvy. Plnenie povinnosti má odloženú účinnosť.

k novému bodu 10 [§ 3a]

Ustanovenie § 3a sa v súvislosti so zavedením základného pojmu „záznam o konečnom užívateľovi výhod“ stáva nadbytočným.

k bodu 11 [§ 4 ods. 1]

Precizuje sa ustanovenie odseku 1 z dôvodu zmeny právneho stavu, potreby zmeny príslušných poznámok pod čiarou a zmenu terminológie zákona.

Z dôvodu zriadenia registra mimovládnych neziskových organizácií ustanovenie písmena b)

nezodpovedá skutočnosti, pretože síce platí, že občianske združenia, odborové organizácie, neinvestičné fondy, organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, nadácie, vznikajú nie dňom zápisu do registra ale dňom uskutočnenia resp. účinnosti iného úkonu príslušného orgánu verejnej moci v osobitnom konaní, ktorým je registrácia, na druhej strane všetky tieto subjekty sa zapisujú do jedného zdrojového registra, ktorým je práve register mimovládnych neziskových organizácií. Štatistický úrad neeviduje iné druhy subjektov, ktoré by vznikali po registrácii resp. obdobnom konaní a neboli by súčasne vedené v zdrojovom registri, preto sa táto eventualita zo zákona nahrádza novou, ako je vyššie opísané.

Doplnením písmena c) sa odstraňuje nedostatok, ktorým je chýbajúce pravidlo na určenie povinnej osoby pri zápise právnickej osoby, ktorá vznikne rozhodnutím zriaďovateľa predtým ako získa oprávnenie na výkon svojej činnosti, pre ktorú sa zapisuje do zdrojového registra a je právnickou osobou, ktorá nemá formu obchodnej spoločnosti alebo mimovládnej neziskovej organizácie, a teda nie je zapísaná v inom zdrojovom registri na základe účelu svojho zriadenia, ani ju nezriaďuje orgán verejnej moci ako rozpočtovú organizáciu, príspevkovú organizáciu alebo ako štátny podnik. V súčasnosti ide o prípad súkromných škôl a cirkevných škôl, ktoré sa zapisujú do registra škôl a školských zariadení vedeného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Pri školách zriadených orgánmi územnej samosprávy sa postupuje podľa ustanovenia § 4 ods. 4 písm. a).

k bodu 12 [§ 4 ods. 2 úvodnej vete]

Doplnenie zohľadňuje existenciu orgánov verejnej moci, ktoré sú organizačnými zložkami iného orgánu verejnej moci, napríklad okresné úrady sú preddavkové organizácie ministerstva vnútra, odbory katastra okresných úradov ako orgány verejnej moci (správne orgány) v oblasti správy katastra sú organizačnými zložkami okresného úradu ako orgánu verejnej moci bez právnej subjektivity. S úpravou súvisí a contrario aj znenie § 4 ods. 7.

k bodom 13 a 15 [§ 4 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a), ods. 4 a ods. 5]

Gramatická úprava a z dôvodu výstižnosti zákona sa termín „orgán verejnej moci“ v § 4 v prípadoch, kedy je to vhodné nahrádza termínom „povinná osoba“. Z legislatívno-technických dôvodov sa uvedené zmeny § 4 ods. 1 a 4 zohľadňujú v ich nových zneniach.

k bodu 14 [§ 4 ods. 2 písm. b) a odseku 3 písm. b)]

Legislatívno-technická úprava vnútorného odkazu vzhľadom na nové znenie § 5.

k bodu 16 [§ 4 ods. 5 písm. a)]

Jazyková úprava súvisiaca s nahradením termínu „evidencia“ termínom „zdrojový register“ a zmena odkazu na poznámku pod čiarou.

k bodu 17 [k poznámke pod čiarou k odkazu 3]

Aktualizácia poznámky pod čiarou reaguje na novú právnu úpravu postavenia autorizovaných geodetov a autorizovaných kartografov.

k bodu 18

V súvislosti s osamostatnením kategórie zapisovaných subjektov, ktorými sú fyzické osoby uvedené v § 2 ods. 2 písm. c) sa určuje povinná osoba.

k bodu 19 [§ 4 ods. 7 až 10]

– odseky 7 až 9

Zúženie pôsobnosti pôvodných ustanovení odsekov 6 a 7 a zmena ich poradia lepšie reflektuje zmenu systematiky zapísaných údajov podľa § 3. Určenie povinnej osoby pri zápise organizačných zložiek, ktoré sú orgánmi verejnej moci sa navrhuje vložiť do odseku 2, keďže je rovnaké ako pri zápise právnickej osoby, ktorá je orgánom verejnej moci.

– k odseku 10

Úprava sa týka vypustenia údajov, ktoré si od začiatku prevádzky registra právnických osôb povinné osoby zadávajú samé pri poskytovaní údajov do registra právnických osôb z dostupných možností (rolovacie pole s položkami číselníka), ktoré informačný systém ponúka. Zároveň sa dopĺňa nový údaj v súvislosti s identifikáciou obchodnej spoločnosti v Systéme prepojenia registrov konečných užívateľov výhod a LEI kód, ktorý je globálne využívaným identifikátorom, pričom jeho uvádzanie subjektmi je dokonca povinnosťou podľa niektorých zákonov alebo nariadení Európskej únie. Poskytovanie LEI kódu do registra právnických osôb bude možné technicky zabezpečiť v horizonte viac ako jedného roka, v prípade EUID je potrebná skoršia implementácia vzhľadom na zabezpečenie fungovania systému prepojenia registrov. Ani jeden z identifikátorov sa teda nebude vyžadovať od povinných osôb.

k bodom 20 a 45 [nový § 4 ods. 11 a 12 a nový § 14a ods. 3]

Novým odsekom 10 sa navrhuje, aby štatistický úrad z dôvodu transparentnosti a prehľadnosti povinností zverejnil číselník zdrojových registrov na svojom webovom sídle. Zároveň sa číselník zdrojových registrov vydá a zverejní po prerokovaní v pripomienkovom konaní spôsobom ustanoveným v zákone č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v metainformačnom systéme ako základný číselník. Ustanovenie zároveň prostredníctvom vnútorného odkazu určuje, pri ktorých zapisovaných subjektoch povinná osoba poskytuje údaje do registra právnických osôb zo zdrojového registra, a teda ktoré registre sú zdrojovými registrami pre register právnických osôb.

Odsekom 11 sa dopĺňa kompetencia štatistického úradu vytvárať a prideľovať znak EUID každej zapísanej právnickej osobe a samostatne zárobkovo činnéj osobe v systéme prepojenia obchodných registrov (Business Registers Interconnection System – „BRIS“) na účely prepojenia centrálnych registrov, registrov spoločností a iných registrov členských štátov v rámci Európskej únie. Primárnym cieľom úpravy kompetencie v zákone o RPO je potreba vytvárania a následného poskytovania znaku EUID pri spracovaní žiadostí o údaje zo záznamu konečných užívateľov výhod prostredníctvom systému BORIS z registra právnických osôb, pričom register právnických osôb poskytuje Európskej centrálnej platforme v prípade

spoločností okrem identifikačného čísla organizácie aj znak EUID. Keďže EUID je možné vytvárať a používať aj u iných typov právnických osôb ako sú podnikatelia a tiež u samostatne zárobkovo činných osôb, v snahe predísť jeho pridelovaniu viacerými zdrojovými registrami, navrhuje sa ustanoviť štatistický úrad ako národnú autoritu, ktorá podľa pravidiel vymedzených vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2021/1042 z 18. júna 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o technické špecifikácie a postupy pre systém prepojenia registrov, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2244 (Ú. v. EÚ L 225, 25.6.2021) pridelí znak EUID zapísaným subjektom a bude ho viesť v registri právnických osôb. Doposiaľ sa znak EUID v prípade potreby prideloval prostredníctvom obchodného registra len obchodným spoločnostiam. Už pridelené znaky EUID zostanú platné aj po nadobudnutí účinnosti zákona, čo ustanovuje prechodné ustanovenie v návrhu zákona.

k bodu 21 [§ 5 a 6]

Ustanovenia § 5 sa zásadne prepracovali na základe poznatkov aplikačnej praxe.

– odseky 1 až 7

V odsekoch 1 až 7 sa ustanovujú presné lehoty na poskytovanie údajov povinnou osobou do registra právnických osôb, ktoré reflektujú potreby hlavných používateľov zápisov údajov v zdrojových registroch, napríklad Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky. Odseky 4 až 7 obsahujú návrhy doterajších pravidiel spresnené podľa požiadaviek aplikačnej praxe a upravené vzhľadom na úpravu terminológie v návrhu novely zákona.

Významnou zmenou je reakcia na situáciu niektorých povinných osôb, ktoré vedú údaje o zapisovaných subjektoch v menšom rozsahu, ako požaduje register právnických osôb – ide o prípady 25 osobitných zákonov. Aby sa odstránil nežiaduci stav, že niektoré údaje podľa § 3 zákona o RPO v registri právnických osôb nebudú vedené bez potreby legislatívnych zásahov do týchto osobitných zákonov, ktoré neumožňujú povinným osobám požadovať údaje, ktoré sa nevedú v zdrojovom registri alebo nie sú potrebné v administratívnom konaní na získanie oprávnenia, licencie alebo spôsobilosti ako podmienky na podnikanie, ustanovuje sa odsekom 3 povinnosť povinnej osoby takéto údaje vyžadovať od subjektov zapisovaných do registra právnických osôb.

Príklady: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky vo vzťahu k európskym združeniam územnej spolupráce podľa zákona č. 90/2008 Z. z. o európskom zoskupení územnej spolupráce a o doplnení zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov – o štatutárnom orgáne sa vedie len meno, priezvisko a bydlisko, Notárska komora vo vzťahu k notárom – o notárovi sa nevedie rodné číslo, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky vo vzťahu k registru právnických osôb v športe – nevedie sa/resp. nie sú priamo určiteľné údaje o členoch najvyššieho orgánu národného športového zväzu, ak ide o štatutárny orgán: nevedie sa meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu alebo obdobného pobytu člena, ktorý je fyzickou osobou, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov vo vzťahu k fyzickým osobám, ktoré vykonávajú povolanie prevádzkovateľa cestnej dopravy alebo prevádzkovateľa taxislužby –

nevedie sa rodné číslo.

Odsek 3 sa bude aplikovať aj na prípady, ak povinná osoba nevedie zdrojový register vo vzťahu k zapisovanému subjektu a nie je oprávnená požadovať údaje podľa § 3 zákona o RPO od zapisovaného subjektu.

Keďže zapisované subjekty nemajú podľa súčasného právneho stavu ani povinnosť informovať povinné osoby o zmenách údajov, ktoré sa nezapisujú do zdrojových registrov (ale sa zapisujú do registra právnických osôb), je potrebné upraviť, ako sa povinnej osobe dostanú zmeny údajov zapisovaných do registra právnických osôb do dispozície. Preto sa novými odsekmi 4 a 5 dopĺňa povinnosť taxatívne vymedzených osôb, ktoré pôsobia v zapisovaných subjektoch alebo u ich zriaďovateľov oznamovať povinnej osobe predmetné údaje a všeobecný spôsob oznamovania týchto údajov.

Odsek 2 (v návrhu predloženom do MKP ide o odsek 5) upravuje lehoty na poskytovanie údajov povinnou osobou do registra právnických osôb v závislosti od toho, či údaje poskytuje zo zdrojového registra alebo z iných dostupných zdrojov (napríklad na základe vyžiadania od zapisovaného subjektu podľa odseku 3).

Definíciu orgánu verejnej moci je potrebné aplikovať v kontexte s novými ustanoveniami § 5 ods. 6 a 7 zákona o RPO, ktoré zakotvujú povinným osobám povinnosť štatistickému úradu záväzne oznámiť v prípade pochybností o existencii postavenia orgánu verejnej moci, ktorý nie je ako orgán verejnej moci zriadený zákonom požiadať o záväzné stanovisko príslušný ústredný orgán štátnej správy – malo by ísť o marginálne prípady, kedy osobitný predpis, ktorý je bezvýnimočne právnym základom pre zverenie právomoci akémukoľvek subjektu – explicitne nevyjadruje právomoc a nevymedzuje osobitne úradnú činnosť subjektu ako orgánu verejnej moci. Definícia orgánu verejnej moci v spojení s § 5 ods. 6 a 7 umožní Národnej agentúre pre sieťové a elektronické služby prehodnotiť zriadenie elektronických schránok orgánov verejnej správy v sporných prípadoch z minulosti.

V odsekoch 6 a 7 sa spresňuje, z akých informácií získava štatistický úrad zapisované údaje o subjektoch v štátnom sektore, ktoré sa nezapisujú do zdrojového registra. Súčasnú znenie zákona umožňovalo len ich získavanie z „evidencie, v ktorej sú zapísané“, pričom však za takúto evidenciu museli byť v rozpore s jej vymedzením podľa súčasného § 3 ods. 1 písm. p) považované aj verejné listiny a iné dokumenty, ktoré v skutočnosti nie sú zo zákona evidenciami, zoznamami ani registrami.

– odseky 8 a 9

V odseku 8 sa v súlade s navrhovaným znením § 4 ods. 9 upravuje množina údajov, ktoré úrad získava z vlastnej činnosti. Údaj „označenie evidencie, z ktorej boli údaje poskytnuté“, a údaj „označenie povinnej osoby, ktorá ich poskytla“ sa vypúšťajú, pretože pochádzajú od povinnej osoby. V novom znení odseku sa zároveň dopĺňajú dva nové údaje:

- európsky jedinečný identifikačný znak (znak EUID) potrebný na identifikáciu právnických osôb a iných právnych subjektov pri poskytovaní údajov medzi členskými štátmi Európskej únie, napríklad v prípade poskytovania údajov o konečných užívateľoch výhod a
- LEI kód, ktorý je globálne využívaným identifikátorom, pričom jeho uvádzanie subjektmi

je dokonca povinnosťou podľa niektorých zákonov alebo nariadení Európskej únie. Poskytovanie LEI kódu do registra právnických osôb bude možné technicky zabezpečiť v horizonte viac ako jedného roka, v prípade EUID je potrebná skoršia implementácia vzhľadom na zabezpečenie fungovania systému prepojenia registrov. Ani jeden z identifikátorov sa teda nebude vyžadovať od povinných osôb.

V odseku 9 sa dopĺňa pravidlo, ktoré umožňuje štatistickému úradu nevykonať zápis doteraz nezapísaného subjektu bez existencie žiadosti o pridelenie IČO, ktorú je povinná podať príslušná povinná osoba v súlade s postupom podľa § 10. V praxi sa tým predíde prípadom zápisu subjektu do RPO bez prideleného IČO.

Početnosť úprav § 6 odôvodňuje predložiť jeho nové znenie:

– odsek 1

Jazyková a legislatívno-technická úprava súvisiaca so zavedením základného pojmu zdrojový register a s vypustením pojmu „odštepny závod“.

Zároveň sa dopĺňa pravidlo pre povinné osoby, ktoré poskytujú medzi údajmi o zapisovanom subjekte aj referenčné údaje, aby tieto poskytovali v aktuálnych hodnotách. Rovnaká povinnosť ale pre registrátorov zdrojových registrov platí už v súčasnosti podľa § 52 ods. 1 zákona o e-Governmente – správca zdrojového registra je povinný údaje vedené vo svojom zdrojovom registri referencovať, čo znamená používať údaje o objekte evidencie v podobe zhodnej s podobou, v akej je referenčný údaj vedený v referenčnom registri. Doplnenie pravidla má odstrániť nezrovnalosti napríklad v údajoch o adrese zapisovaného subjektu alebo adrese pobytu fyzickej osoby, ktorej údaje sa vedú v registri právnických osôb.

– odsek 2

Navrhuje sa do paragrafu, ktorého predmetom je zabezpečenie totožnosti údajov poskytovaných do registra právnických osôb, dotvoriť základné pravidlá postupu povinnej osoby a štatistického úradu vrátane zmeny lehôt, ktoré sa budú aplikovať pri oprave údajov, ktoré nezodpovedajú skutočnosti alebo pri doplnení údajov, ktoré v registri právnických osôb chýbajú od zápisu subjektu alebo zmeny príslušných rozhodných skutočností, čo spôsobuje neúplnosť zapísaných údajov. Elektronické upovedomenie sa bude realizovať elektronickou úradnou komunikáciou prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy.

– odsek 3

Navrhuje sa zároveň ustanoviť novú funkcionality registra právnických osôb, ktorá informuje používateľa o chybných alebo neúplných zápisoch údajov o subjekte až do času vykonania nápravy a to formou poznámky na úrovni záznamu o subjekte ako celku – poznámka bude v závislosti od konkrétneho nedostatku špecifikovaná kódom osobitného číselníka. Táto funkcionality dostupná od 1. októbra 2023, čo má čiastočný súvis s potrebou transpozície článku 30 ods. 10 smernice AML/CFT bude vo vzťahu k údajom zo záznamu o konečnom užívateľovi výhod

– odsek 4

Navrhovaný odsek 4 zohľadňuje prenesenie vykonávania činností povinnej osoby spojených s poskytovaním údajov do registra právnických osôb na prevádzkovateľa zdrojového registra. Cieľom takéhoto postupu je už v súčasnosti efektívne plnenie a riadenie týchto činností. Prevádzkovateľ informačného systému, ktorý je zdrojovým registrom, má postavenie prevádzkovateľa podľa predpisov o ochrane osobných údajov. V niektorých prípadoch povinná osoba, ktorá je správcom zdrojového registra, nie je jeho prevádzkovateľom podľa zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, preto je potrebné ustanoviť povinnosť poskytovať údaje do registra právnických osôb zmluvou alebo v osobitnom zákone. Vzťah medzi správcom a prevádzkovateľom zdrojového registra musí byť upravený aj z pohľadu ochrany osobných údajov [čl. 28 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016) v platnom znení, § 34 ods. 3 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.].

k bodom 22 a 35 [§ 7 ods. 1 a § 7a ods. 4]

Pôvodný text sa zjednodušuje vzhľadom na zavedenie definície úradnej činnosti a znenie § 7a ods. 2. Zároveň sa vypúšťa časť ustanovenia umožňujúca poskytovanie údajov z RPO na základe medzinárodnej zmluvy alebo právne záväzného aktu Európskej únie príjemcom z iných štátov. Jednak takéto požiadavky štatistický úrad neeviduje počas doterajšej existencie RPO, jednak ide o neurčité splnomocnenie, ktoré môže byť v rozpore s právami zapísaných osôb. Pri poskytovaní údajov o konečnom užívateľovi výhod sa postupuje osobitne, podľa § 7a.

Ustanovenie § 7a ods. 1 sa ďalej rozčleňuje na písmená a body, pod ktorými sa taxatívne vymedzujú subjekty, ktorým sa poskytujú údaje, okrem údajov zo záznamu konečných užívateľov výhod, z registra právnických osôb. Členenie podľa písmen je odôvodnené formou poskytovania údajov z registra právnických osôb.

Prvou skupinou konzumentov sú orgány verejnej moci pri výkone svojej úradnej činnosti. V súlade s právami dotknutých osôb na ochranu osobných údajov sa ustanovuje, že rozsah spracúvania poskytovaných údajov je obmedzený na rozsah nevyhnutný na výkon úradnej činnosti.

Oprávnenými konzumentmi údajov RPO podľa § 7 ods. 1 po nadobudnutí účinnosti novely už všeobecne nebudú rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, ktoré plnia úlohy vo verejnej správe, ak súčasne nemajú postavenie štátneho orgánu. Toto zúženie je odôvodnené dodržiavaním zásad minimalizácie osobných údajov, zásady obmedzenia účelu a zásady zákonnosti – plnenie úloh týchto organizácií – v predpisoch často vymedzené len všeobecne - neodôvodňuje zriadenie prístupu k osobným údajom zapísaných osôb. Podľa aktuálneho stavu úrad ani nemá uzavreté zmluvy o poskytovaní údajov z registra právnických osôb s týmito typmi organizácií s výnimkou tých, ktoré vymenúva v navrhovanom § 7 ods. 1 písm. a) druhého a tretieho bodu, kde je prístup do registra právnických osôb odôvodnený povahou ich činnosti, ktorá je vymedzená zákonom o e-Governmente, zákonom č. 95/2019 Z. z. v znení neskorších predpisov a ich zriaďovacími listinami, a preto sú výslovne ustanovené za konzumentov

údajov.

Vo vzťahu k notárom, ktorí majú postavenie fyzickej osoby – podnikateľa a orgánu verejnej moci sa na základe odôvodnenej požiadavky Notárskej komory Slovenskej republiky vznesenej mimo pripomienkového konania a tiež z dôvodu ochrany osobných údajov sa upravuje spôsob poskytovania údajov z RPO notárom na výkon ich činnosti [notárska činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a) a c) notárskeho poriadku, ďalšia činnosť na základe určenia štátom podľa § 2 ods. 1 notárskeho poriadku a v rámci nej činnosť povinnej osoby podľa § 5 ods. 1) písm. j) zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov], pretože prístup do RPO sa nezabezpečuje jednotlivým notárom osobitne, ale sa zriaďuje jednotné prístupové miesto prostredníctvom Centrálného informačného systému notárskej komory, ktorá je jeho správcou. Podľa § 12 ods. 3 a § 29 ods. 4 notárskeho poriadku v znení neskorších predpisov notár na výkon svojej činnosti musí mať technické a programové vybavenie na prepojenie notárskeho úradu, do ktorého bol vymenovaný, s Centrálnym informačným systémom notárskej komory. Notárska komora vedie Centrálny informačný systém a zodpovedá za jeho plynulú a bezpečnú prevádzku. Centrálny informačný systém pozostáva z technického vybavenia a programového vybavenia slúžiaceho na elektronické zhromažďovanie, spracovávanie, uchovávanie, vyhľadávanie a prenos dát súvisiacich s notárskou činnosťou. Súčasťou Centrálného informačného systému sú notárske centrálny registre, ktorých vedenie je komore zvereným týmto zákonom alebo osobitným predpisom, a iné notárske registre zriadené so súhlasom ministerstva interným predpisom komory. Do Centrálného informačného systému má prístup každý notár a iné osoby, ak to ustanoví osobitný predpis.

Druhým konzumentom je Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (ďalej len „NASES“), príspevková organizácia Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, ktorá nie je orgánom verejnej moci, ale ministerstvo ako orgán štátnej správy pre správu Ústredného portálu verejnej správy riadenia a správca ústredného portálu verejnej správy určilo agentúru na výkon činností spojených so správou portálu a plnením úloh pri zabezpečovaní elektronických služieb štátu podľa zákona o e-Governmente.

V oblasti poskytovania údajov z registra právnických osôb pre NASES sa do rozpočtových vplyvov návrhu zákona premietlo riešenie konsolidácie údajov o zapísaných fyzických osobách: Z údajov poskytovaných z registra právnických osôb o fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá je zapísaná vo viacerých zdrojových registroch z titulu postavenia podnikateľa podľa viacerých osobitných zákonov, je možné identifikovať, kedy dochádza len napríklad k rozšíreniu predmetu činnosti osoby alebo k vzniku jej oprávnenia na podnikanie podľa ďalšieho osobitného predpisu a kedy ide o nový subjekt. Na účely zákona o e-Governmente je však potrebné konsolidovať údaje o fyzických osobách – podnikateľoch takým spôsobom, aby z nich bolo bez pochyb zjavné, že došlo k vzniku alebo zániku subjektu, alebo došlo len k zmene rozsahu údajov o subjekte. Vytváranie špecifických elektronických služieb zo strany štatistického úradu ako správcu registra právnických osôb pre potreby každého orgánu verejnej moci je nad rámec technických a rozpočtových možností, preto sa Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky a štatistický úrad v rámci

prípravy návrhu novely zákona o RPO dohodli, že NASES vytvorí technické riešenie, ktoré zabezpečí možnosť efektívne identifikovať novo zapísaný, t. j. umožní NASES automatizovane preberať údaje z registra právnických osôb o samostatne zárobkovo činných osobách (fyzických osobách – podnikateľoch) a vyrieši následné dopady na konsolidáciu údajov a schránok na Ústrednom portáli verejnej správy. Vytvorenie týchto služieb nie je podmienené osobitnými ustanoveniami zákona o RPO, ale korešponduje s návrhom úpravy pravidiel poskytovania údajov podľa § 5 a 6 v návrhu zákona. Finančné vyčíslenie a odôvodnenie výdavkov rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, ktoré majú vzniknúť v roku 2023, je uvedené v Doložke vybraných vplyvov.

Tretím konzumentom je správca dátového centra obcí, ktorý spravuje elektronické schránky obcí ako orgánov verejnej moci, teda hoci nie je sám orgánom verejnej moci napomáha plneniu úloh obce pri výkone verejnej správy, t. j. pri jej úradnej činnosti. Správca nie je orgánom verejnej moci, ale musí mať prístup do registra právnických osôb na základe zákona o e-Governmente.

Štvrtou skupinou konzumentov údajov z registra právnických osôb sú banky a pobočky zahraničných bánk v súlade s účelom definovaným v navrhovanom znení § 2 ods. 3 písm. d).

Aj na účely poskytovania údajov zo záznamu o konečných užívateľoch výhod sa v § 7a ods. 4 ustanovuje ako miesto spoločného prístupu bánk a pobočiek zahraničných bánk k údajom modulu registra konečných užívateľov výhod spoločný register bankových informácií zriadený podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. k bodu 23 [§ 7 ods. 3]

Ide o terminologickú úpravu v súvislosti s zavedením používania pojmu „zdrojový register“ namiesto termínu „evidencia“, legislatívno-technickú úpravu a zmenu poznámky pod čiarou k odkazu 7.

k bodu 24 [§ 7 ods. 4]

Ide o terminologickú úpravu v súvislosti so zavedením pojmu „zdrojový register“ namiesto termínu „evidencia“ a zavedením pojmu „záznam o konečnom užívateľovi výhod“.

k bodu 25 [§ 7 ods. 7]

Vzhľadom na poskytovanie ďalších identifikátorov fyzickej osoby okrem rodného čísla sa upravuje výnimka zo zverejňovania údajov z registra právnických osôb, pretože majú povahu osobitných kategórií osobných údajov.

k bodu 26 [§ 7 ods. 8]

V odseku 8 ide o terminologickú úpravu v súvislosti s novým zákonom č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s potrebou aktualizácie poznámok pod čiarou, ktoré budú obsahovať odkaz na tento zákon.

k bodu 27 [súčasný a navrhovaný § 7 ods. 9]

V súvislosti s osamostatnením kategórie fyzických osôb zapisovaných do registra právnických

osôb podľa navrhovaného znenia § 2 ods. 2 písm. c) sa na základe požiadavky Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky zavádza pravidlo, ktoré umožní správcovi Ústredného portálu verejnej správy pri poskytovaní údajov na účel zriadenia elektronických schránok podnikateľov na výkon verejnej moci elektronicky identifikovať, že ide o fyzickú osobu podnikateľa.

Účinné znenie odseku je vo vzťahu k zverejňovaniu údajov podľa § 7 ods. 3 a vo vzťahu k poskytovaní údajov podľa § 7 ods. 1 a 2 nadbytočné. Zároveň je v rozpore s obmedzením zverejňovania resp. sprístupňovania identifikátora fyzickej osoby (v súčasnosti jej rodného čísla) podľa § 7 ods. 7.

k bodu 28 [nadpis § 7a]

Nadpis sa mení z dôvodu zavedenia pojmu „záznam o konečnom užívateľovi výhod“.

k bodu 29 [§ 7a ods. 1]

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s doplnením nových odsekov paragrafu.

k bodu 30 [§ 7a ods. 2]

Terminologická úprava.

k bodu 31 [§ 7a ods. 2 písm. a)]

Vzhľadom na skutočnosť, že úlohou kriminálnej polície je aj operatívno-pátracia činnosť pri objasňovaní trestnej činnosti spojenej s legalizáciou výnosov z trestnej činnosti, je nevyhnutné doplniť do zoznamu oprávnených orgánov verejnej moci aj službu kriminálnej polície Policajného zboru, a to predovšetkým z dôvodu, že údaje poskytnuté zo záznamu o konečnom užívateľovi výhod by vedeli zefektívniť prácu odhaľovania a objasňovania tejto trestnej činnosti.

k bodu 32 [§ 7a ods. 2 písm. k)]

Doplnenie subjektu vyplýva z čl. 22 ods. 2 písm. d) bod i) a iii) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021) a vnútroštátneho opatrenia na jeho implementáciu, ktorým je § 11 ods. 3 zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

k bodu 33 [súčasný § 7a ods. 2 písm. k) a navrhovaný § 7a ods. 2 písm. l)]

Z dôvodu zásady nevyhnutnosti pri poskytovaní údajov z RPO orgánom verejnej moci sa spresňujú oprávnené subjekty, ktorými sú Slovenská informačná služba a Vojenské spravodajstvo.

k bodu 34 [§ 7a ods. 3]

Terminologická a vecná úprava textu a vypustenie poznámky pod čiarou z dôvodu súladu so

zákonom č. 297/2008 Z. z v znení neskorších predpisov. prístup k údajom o konečných užívateľoch výhod musí byť zabezpečený nielen pri výkone základnej starostlivosti ale aj pri iných formách starostlivosti o klienta. Odstránenie odkazov na poznámky pod čiarou vrátane poznámok pod čiarou z dôvodu zavedenia odkazov lh a li v § 2 ods. 3 písm. c) a poznámok pod čiarou k nim.

k bodu 35 [nové ustanovenia § 7a ods. 4 až 10]

Na vnútroštátnej úrovni sa ustanovuje organizačný a technický základ pre prepojenie registra právnických osôb ako centrálného registra konečných užívateľov výhod v Slovenskej republike s centrálnou platformou, prostredníctvom ktorej budú komunikovať zosieťované centrálny registre členských štátov Európskej únie na účel vzájomnej výmeny informácií potrebných na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Žiadosti podané mimo systému prepojenia registrov štatistický úrad postúpi príslušnému orgánu určenému na boj proti praniu špinavých peňazí, ktorý má podľa § 7a ods. 2 zákona o RPO prístup do registra právnických osôb a môže po overení identity žiadateľa poskytnúť záznam o konkrétnom konečnom užívateľovi výhod.

Navrhuje sa tiež definovať príslušný orgán iného členského štátu na účely úpravy technického zabezpečovania poskytovania údajov o konečných užívateľoch výhod v rámci Európskej únie pre potreby týchto orgánov jednotlivých členských štátov v § 7a zákona o RPO.

Podľa čl. 30 ods. 1 smernice AML/CFT členské štáty zabezpečia, aby podnikateľské subjekty a iné právne subjekty zaregistrované na ich území boli povinné získavať a mať primerané, presné a aktuálne informácie o tom, kto ich skutočne vlastní, vrátane podrobností o držaných podieloch konečných užívateľov výhod.

Register právnických osôb uchováva informácie o konečných užívateľoch výhod na centrálnej úrovni ako to od členských štátov požaduje čl. 30 ods. 3 smernice AML/CFT, pričom štatistický úrad ako správca tohto registra v súlade s § 7a zákona o RPO zabezpečuje, aby informácie týkajúce sa vlastníckych práv boli prístupné bez obmedzenia príslušným orgánom a finančnej spravodajskej jednotke (FIU), povinným subjektom v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientom úverových inštitúcií a finančných inštitúcií ako aj verejnosti (čl. 30 ods. 5 a 6 smernice AML/CFT).

Podľa čl. 30 ods. 7 smernice AML/CFT majú členské štáty zabezpečiť, aby príslušné orgány a FIU boli schopné včas a bezplatne poskytovať informácie o konečných užívateľoch výhod príslušným orgánom a FIU iných členských štátov. Za príslušné orgány iných členských štátov Európskej únie sa preto na účely zákona navrhuje ustanoviť orgány, ktorých všeobecné označenia sú uvedené v čl. 30 ods. 5 a 6 a súvisiacom čl. 2 ods. 1 smernice AML/CFT, čo pre účely novelizovaného § 7a zákona o RPO postačuje. Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/369 označuje príslušné orgány členských štátov kvalifikovanými používateľmi, teda používateľmi systému BORIS a odkazuje na ich vymedzenie v čl. 30 ods. 5 smernice AML/CFT.

V súlade s čl. 30 ods. 10 smernice AML/CFT sa ustanovuje desaťročná lehota na pokračovanie sprístupňovania údajov o skutočnom vlastníkovi právnickej osoby vrátane údajov o vklade alebo držanom obchodnom podiele konečného užívateľa výhod alebo jeho podiele

na obdobnom majetku. Začiatok plynutia lehoty sa zásadne viaže na výmaz právnickej osoby z príslušného zdrojového registra.

Navrhuje sa v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2021/1042 zriadiť aj primárne miesto prístupu k centrálnej platforme, ktorým bude webové sídlo štatistického úradu.

Namiesto služby poskytovania informatívneho výpisu údajov zo záznamu o konečných užívateľoch výhod, ktorá bola požadovaná zástupcami podnikateľov na účely due diligence v rámci prípravy návrhu zákona, bude realizovaná služba poskytnutia elektronického odpisu údajov zo záznamu o konečnom užívateľovi pre potreby podnikateľa – právnickej osoby podľa navrhovaného § 7a ods. 10, a to aj na právne účely. Okrem odpisu sa nebude poskytovať iný výstup zo záznamu o konečnom užívateľovi výhod, a to z dôvodu nezvyšovania administratívnej záťaže (rovnako to platí v súčasnosti aj pri výstupoch pri poskytovaní údajov podľa §7).

Dôvodom je, že informatívne výpisy boli naviazané na zverejňovanie údaje o KÚV, ktoré sa v dohľadnom čase prestane realizovať z dôvodu ochrany súkromia konečných užívateľov výhod. Právnická osoba, o ktorej záznam o konečnom užívateľovi výhod ide, totiž spĺňa podľa smernice AML/CFT podmienku sprístupnenia údajov na strane žiadateľa, ktorou je možnosť preukázať oprávnený záujem. Keďže odpis je úradný dokument, jeho znenie bude dostupné len v slovenskom jazyku. Odpis bude čitateľný a vyhotovený vo formáte PDF.

k bodu 36 [§ 8 ods. 1]

Legislatívno-technická úprava z dôvodu výstižnosti textu.

k bodu 37 [súčasná ustanovenia § 8 ods. 3 a 4]

Súčasná úprava povinností je nadbytočná. Navrhuje sa zrušiť predmetné ustanovenia vzhľadom na to, že generický register nie je osobitný register ale programový nástroj, pričom všetky povinnosti povinnej osoby voči registru právnických osôb sa musia viazať k registru právnických osôb. Okrem toho je generický register vzhľadom na rozvoj webových služieb využívaný len menším počtom orgánov verejnej moci.

k bodu 38 [§ 8 ods. 4, súčasné ustanovenie § 8 ods. 6]

Navrhuje sa ustanoviť uzatváranie dohody o používaní generického registra na účel zapisovania údajov, ako aj na prípadné využívanie ďalších jeho funkcionalít.

k bodu 39 [§ 9]

Nadpis nad paragrafom sa prispôsobuje jednotnému používaniu termínu „identifikačné číslo organizácie“ v celom texte zákona. Početnosť legislatívnych úprav odôvodňuje nahradenie celého doterajšieho znenia paragrafu, hoci nejde o žiadnu systémovú zmenu pri tvorbe a pridelovaní identifikačného čísla organizácie, len o precizovanie textu a zmeny odôvodnené aplikačnou praxou.

- odsek 1

Úprava reaguje na dlhodobé nahrádzanie viacslovného pomenovania identifikátora akronymom

„IČO“, ktorého používanie je všeobecne a dlhodobo rozšírené. Tým sa v úradnej komunikácii (elektronické úradné formuláre, verejné listiny) dosiahne používanie tohto akronymu bez vysvetliviek. Zavedenie akronymu priamo v zákone je známe aj z obdobnej právnej úpravy Českej republiky (§ 24 zákona č. 111/2009 Sb. o základných registrech).

- odsek 2

Precizuje sa doterajšie pravidlo o pridelení identifikačného čísla organizácie v nadväznosti na rozhodujúcu skutočnosť, ktorou je zápis príslušného subjektu v registri právnických osôb. Z odseku musí jednoznačne vyplývať, že identifikačné číslo organizácie sa prideli len tomu, kto je uvedený v § 2 ods. 2 zákona o RPO, a teda má povinnosť byť zapísaný v registri právnických osôb.

- odseky 3, 4 a 6

Ide o jazykové úpravy a terminologické úpravy vzhľadom na zmeny v § 2 zákona o RPO.

– odsek 5

Navrhuje sa doplniť ustanovenie o zovšeobecnené pravidlo zaradené nesystematicky do § 2 ods. 7 zákona o RPO. Toto pravidlo zabezpečuje, že pridelenie identifikačného čísla organizácie nie je viazané na viacero právnych postavení alebo oprávnení na podnikanie alebo vykonávanie inej činnosti.

– odsek 7

Modifikuje sa postup pri pridelení nesprávneho identifikačného čísla organizácie. Vzhľadom na viacero situačne rozdielnych chýb nie je možné, aby sa náprava dosiahla len činnosťou štatistického úradu. Zároveň je potrebné, aby bol aj s opravou (nielen pridelením) oboznámený aj ten, komu sa identifikačné číslo organizácie prideleno.

k bodom 40 [§ 10 ods. 1 a 2]

Ustanovenia sa upravujú z dôvodu zmeny § 2 ods. 2 zákona o RPO a potreby zmeny vnútorných odkazov z dôvodu zmeny označenia ustanovení zákona. V odseku 1 sa upravuje pri povinnosti povinnej osoby požiadať o pridelenie identifikačného čísla organizácie podmienka, že sa tak má stať skôr, než povinná osoba vykoná zápis do tejto evidencie alebo vydá právoplatné rozhodnutie v tomto konaní. Táto podmienka sa v praxi nedá z objektívnych dôvodov dodržať, pretože môže viesť k zápisu subjektu, ktorý v momente podania žiadosti nezavřili proces svojho vzniku resp. zápisu v zdrojovom registri, a teda neexistujú všetky údaje požadované na zápis do registra právnických osôb a na pridelenie identifikačného čísla organizácie podľa zákona o RPO.

Na základe požiadavky Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky sa odsek 1 dopĺňa úpravou, ktorá predstavuje aplikáciu § 9 ods. 4 zákona o RPO na podmienky pokračovania prevádzkovania živnosti po poručiťovi jeho dedičmi (zo zákona alebo zo závetu) alebo pozostalým manželom pri splnení podmienok uvedených v § 13 ods. 1, 5 a 6 živnostenského zákona:

„(1) Ak fyzická osoba (živnostník) zomrie, môžu v živnosti pokračovať až do skončenia

konania o prejednaní dedičstva

- a) dedičia zo zákona, ak niet dedičov zo závetu,
- b) dedičia zo závetu a pozostalý manžel, aj keď nie je dedičom, ak je spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti,
- c) pozostalý manžel spĺňajúci podmienku uvedenú v písmene b), ak v živnosti nepokračujú dedičia,
- d) správca dedičstva, ak ho ustanovil súd.

(5) Po skončení konania o dedičstve môžu pokračovať v živnosti osoby uvedené v odseku 1 písm. a) až c), ak nadobudli majetkový podiel používaný na prevádzkovanie živnosti; ustanovenie odseku 3 platí obdobne. Pokračovanie v živnosti oznámia živnostenskému úradu do jedného mesiaca od skončenia konania o dedičstve. Ak však do šiestich mesiacov od skončenia konania o dedičstve nezískajú vlastné živnostenské oprávnenie, nemôžu ďalej živnosť prevádzkovať.

(6) Pozostalý manžel, ktorý bol spoluvlastníkom majetku používaného na prevádzkovanie živnosti alebo ktorý tento majetok alebo podiel na ňom dedičstvom nadobudol, môže pokračovať v živnosti aj po tejto lehote [poznámka: šesť mesiacov od skončenia dedičského konania] na základe živnostenského oprávnenia poručiteľa.“.

Ide o novovzniknutého podnikateľa, ktorý má živnostenské oprávnenie po zomrelom a nemôže používať identifikačné číslo organizácie po zomrelom, ktoré je pri fyzických osobách – podnikateľoch viazané z povahy veci na fyzickú osobu. Správca dane pri registrácii daňového subjektu preberá údaje z registra právnických osôb a prideliť každému novému daňovému subjektu nové daňové identifikačné číslo – tento identifikátor nie je možné prideliť zomrelému. Podľa § 9 ods. 4 zákona o RPO už v súčasnosti platí a bude platiť naďalej, že pridelené identifikačné číslo organizácie sa nesmie prideliť inej fyzickej osobe – podnikateľovi (samostatne zárobkovo činnéj osobe) ani v prípade ak ten, komu bolo pridelené, zanikol.

Keďže pravidlo ustanovené § 9 ods. 4 platí všeobecne, nové IČO sa pridelí aj osobám, ktoré pokračujú v živnosti do skončenia konania o dedičstve (§ 13 ods. 1 živnostenského zákona).

Návrh zákona neráta s prechodným ustanovením zákona o RPO, ktoré by upravilo súčasné prípady a prípady do uplynutia prechodného obdobia do 30. júna 2024 pre Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky určeného na technickú a procesnú zmenu poskytovania IČO, ak dedič alebo pozostalý manžel používa do skončenia dedičského konania alebo po skončení dedičského konania identifikačné číslo organizácie pridelené zomrelému živnostníkovi, a to z dôvodu, aby podnikateľovi a príslušným orgánom verejnej moci nevznikli administratívne náklady spojené so zmenou identifikačného čísla organizácie v dokumentoch, ktoré používajú v obchodnom styku alebo pri úradnej komunikácii a v informačných systémoch.

k bodu 41 [§ 10 ods. 3, 6 a 7]

Terminologické úpravy.

k bodu 42 [§ 10 ods. 4 a 5]

Ustanovenia reflektujú formu žiadosti o pridelenie identifikačného čísla organizácie. Žiadosti podľa § 10 ods. 1 až 3 navrhovaného znenia zákona č. 272/2015 Z. z. sa nepodávajú

prostredníctvom elektronického formulára, keďže to nie je účelné, a teda ani nespĺňajú náležitosti predpísané pre elektronický úradný formulár. Tieto žiadosti sa podávajú a spracúvajú automatizovane cez elektronické služby registra právnických osôb, ktoré sú pre povinné osoby dostupné prostredníctvom webových služieb alebo prostredníctvom generického registra.

k bodu 43 [nový § 10a]

Navrhuje sa zabezpečiť kvalitu (aktuálnosť, úplnosť) substantívnych údajov o subjektoch vedených v registri právnických osôb vrátane údajov, ktoré sú súčasťou záznamu o konečnom užívateľovi výhod aj vytvorením mechanizmu nápravných a represívnych opatrení; okruh sankcionovaných neposkytnutí údajov bol upravený aj na základe pripomienky Sociálnej poisťovne o jednu skutkovú podstatu v ods. 1 písm. c).

Okrem ukladania pokút povinným osobám alebo osobám, ktoré sú podľa § 5 ods. 3 návrhu zákona povinné poskytnúť údaje, ktoré podľa osobitných predpisov povinná osoba o zapisovanom subjekte nespracúva, majú opatrenia slúžiť na zvýšenie informovanosti zamestnancov poverených osôb o povinnostiach voči registru právnických osôb.

Požiadavka postihovať absenciu záznamu o konečnom užívateľovi výhod vyplýva zo smernice AML/CFT. Pre uvedenú úpravu sankcií bol inšpiráciou zákon o e-Governmente, ktorý kombinuje ukladanie pokút s tzv. mäkkým pôsobením v snahe dosiahnuť nápravu chýb, za ktoré zodpovedá povinná osoba usmerneniami a dodatočnými lehotami na splnenie povinnosti zo strany štatistického úradu.

k bodu 44 [§ 11]

Súčasnú znenie ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o RPO je nadbytočným odkazom na všeobecnú úpravu ochrany osobných údajov. Vzhľadom na viaceré zásahy sa navrhuje nahradiť celé doterajšie znenie § 11 prepracovaným znením.

– odsek 1

Ide o terminologickú úpravu a doplnenie pôsobnosti správneho poriadku vzhľadom na zavedenie konania o pokutách a zmenu určenia lehôt na plnenie povinností pri poskytovaní údajov do registra právnických osôb vrátane zmien a výmazu údajov.

– odsek 2

Z doterajšieho znenia odseku 3 nebolo zrejmé, či osobitný spôsob vedenia údajov a uzavretie dohody sú povinné alebo fakultatívne.

– odsek 3

Vzhľadom na dôležitosť registra právnických osôb ako jedného zo základných informačných systémov verejnej správy, osobitne pri aplikácii zákona proti byrokracii, štatistický úrad pristúpil od roka 2020 k pravidelnému meraniu kvality zapísaných údajov ako nástroja riadenia kvality. Výsledky týchto meraní sú detailne popísané v správach, ktoré úrad zverejňuje na svojom webovom sídle.

– odseky 4 až 6

Zákon sa dopĺňa absentujúcou osobitnou úpravou, ktorá zabezpečuje niektoré podmienky spracúvania osobných údajov a oprávnenia dotknutých osôb pri ich spracúvaní v RPO: ide o úpravu práva dotknutej osoby na opravu údajov a oprávnená doba spracúvania osobných údajov v registri právnických osôb. Z tohto dôvodu boli vypustené z § 7 pôvodné znenie odseku 8 a v § 11 pôvodné znenie odseku 2. Táto úprava sa vzťahuje na režim poskytovania údajov do registra právnických osôb podľa § 4 až 6, poskytovania údajov z registra právnických osôb podľa § 7 aj podľa § 7a, ako aj rozsahu spracúvaných údajov podľa § 3 a účelu spracúvania osobných údajov na základe účelu samotného registra právnických osôb novo vymedzeného podľa § 2 ods. 3, preto sa systematicky zaraďuje medzi spoločné ustanovenia.

Podmienky, za akých konkrétne osoby na základe právneho vzťahu k orgánu verejnej moci oprávnené spracúvajú osobné údaje, sú ustanovené jednak vo všeobecných predpisoch o ochrane osobných údajov (zásady spracúvania osobných údajov), ale vyplývajú aj zo záväzku mlčanlivosti štátneho zamestnanca, z inštitútu vylúčenia zamestnanca správneho orgánu, z vecnej, miestnej a funkčnej pôsobnosti orgánu verejnej moci a v rámci neho jeho organizačného útvaru podľa osobitných zákonov a organizačného poriadku orgánu verejnej moci, zo zmlúv medzi prevádzkovateľmi a sprostredkovateľmi. Poskytovanie údajov z RPO konzumentom, ktorými sú orgány verejnej moci je predmetom osobitnej zmluvy medzi štatistickým úradom a orgánom verejnej moci „Dohoda o poskytovaní údajov z informačného systému Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci“, ktorá obsahuje aj povinnosti zmluvných strán týkajúce sa osobných údajov.

k bodu 45 [nový § 14a ods. 1 a 2]

– k odseku 1

Určuje sa prechodné obdobie na doplnenie údajov vymedzených v § 5 ods. 3 zo strany povinných osôb.

– k odseku 2

V prechodnom období z dôvodu náročnosti technickej realizácie zasielania notifikácií a vyznačovania nezrovnalostí medzi údajmi zapísanými v registri právnických osôb a zdrojovými registrami alebo skutočnosťou sa v informačnom systéme registra právnických osôb navrhuje zúžiť uplatnenie týchto nových funkcionalít len na údaje o vlastníckych vzťahoch právnickej osoby na účel plnenia záväzkov vyplývajúcich zo smernice AML/CFT.

k bodu 46 [príloha zákona]

Do transpozičnej prílohy je potrebné doplniť novelu smernice AML/CFT, ktorá ukladá členským štátom povinnosť vytvoriť na národnej úrovni predpoklady na prepojenie registrov konečných užívateľov výhod a zabezpečiť vedenie údajov o konečných užívateľoch výhod u všetkých právnych foriem subjektov vymedzených smernicou.

k bodom 47 a 48

Zmeny vyplývajú z terminologických úprav v zákone.

Čl. II

k § 93a ods. 10

Obsahom zmien je rozšírenie možností používania údajov z registra právnických osôb pre banky a pobočky zahraničných bánk. Zároveň sa navrhuje tieto údaje z registra právnických osôb používať na účely zisťovania, preverenia a kontroly identifikácie klientov a ich zástupcov, na účely uzatvárania a vykonávania obchodov s klientmi a na ďalšie účely ustanovené v § 93a ods. 3 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Navrhovanou úpravou sa bude pokračovať vo využívaní výsledkov projektov v oblasti digitalizácie služieb verejnej správy, s cieľom odbúrať administratívnu záťaž a predchádzať prípadným podvodným konaniam.

Čl. III

Ustanovuje sa delená účinnosť novely zákona o RPO z dôvodu technickej prípravy, implementácie a testovania zmenových požiadaviek vyplývajúcich z vedenia nových údajov v registri právnických osôb, zmien v informačných systémoch živnostenského registra a registra mimovládnych neziskových organizácií, z dôvodu možností zabezpečenia financovania návrhu a pri rešpektovaní dĺžky legislatívneho procesu. Vybrané ustanovenia zákona o RPO zavedené čl. I návrhu novely zákona o RPO musia mať z tohto dôvodu neskorší termín účinnosti.

Termín účinnosti 1. október 2023 platný pre väčšinu ustanovení sa navrhuje ako najskorší možný dátum po schválení návrhu novely zákona o RPO z dôvodu nutnosti zabezpečiť prepojenie registra právnických osôb so systémom BORIS.

Legisvakačná lehota je postačujúca na zabezpečenie cieľov návrhu novely vrátane informovania povinných osôb a ďalších subjektov, ktorým zákon o RPO ukladá povinnosti.